

Η δύναμη των ερωτήσεων

Οι ερωτήσεις είναι ένα από τα σημαντικά εργαλεία που έχουμε στη διάθεση μας για να λύνουμε προβλήματα, να κάνουμε επιλογές, να λαμβάνουμε αποφάσεις και να κατανοούμε καλύτερα τον κόσμο γύρω μας. Οι ερωτήσεις που διατυπώνουν οι γονείς προς τα παιδιά δεν λειτουργούν μόνο ως μοχλός σκέψης και προβληματισμού για τα παιδιά αλλά και ως μοντέλο για τη σημασία της διατύπωσης χρήσιμων ερωτήσεων.

Αν θέλουμε να ενδυναμώσουμε την ικανότητα των παιδιών να συμμετέχουν σε διαλόγους και συζητήσεις, να αναλύουν καταστάσεις και να κάνουν επιλογές καθώς και να αξιολογούν τα δεδομένα που έχουν κάθε φορά και να παίρνουν αποφάσεις μπορούμε να διατυπώνουμε ανοιχτές ερωτήσεις που τα προσκαλούν να:

- Εκφράσουν τις απόψεις, τα συναισθήματα και τις σκέψεις τους (π.χ. «πώς νιώθεις γι' αυτό που έγινε;», «Τι πιστεύεις ότι πρέπει να κάνουμε για να κρατάμε το σπίτι καθαρό;»)
- Συμμετέχουν στη συζήτηση (π.χ. «εσύ τι πιστεύεις γι' αυτό που λέει η μαμά;», «συμφωνείς με αυτό που προτείνει ο μπαμπάς;»)
- Προβληματιστούν (π.χ. «αναρωτιέμαι αν υπάρχει άλλος τρόπος να...;», «προβληματίζομαι τι θα γινόταν αν όλοι πετούσαμε τα ρούχα μας κάτω...»)
- Διερευνήσουν καταστάσεις (π.χ. «τι σε έκανε να θυμώσεις με την αδελφή σου;», «Τι συμβαίνει όταν λέμε ψέματα στους άλλους;», «γιατί νομίζεις ότι ο ήρωας [στο βιβλίο] διάλεξε να...;»)
- Σκεφτούν λύσεις (π.χ. «πώς μπορούμε να λύσουμε το πρόβλημα αυτό;», «Τι άλλο θα μπορούσες να κάνεις για να...;»)
- Να συνθέσουν αυτά που ξέρουν και να δημιουργήσουν κάτι καινούργιο (π.χ. «τι μπορείς να φτιάξεις με τα κλαδιά και τα φύλλα;», «σε τι μπορούμε να μετατρέψουμε αυτό το...;»)

Πλαίσια που ενθαρρύνουν τις ερωτήσεις, τόσο των ενηλίκων όσο και των παιδιών είναι:

- Η ανάγνωση βιβλίων. Όλα τα βιβλία που αρέσουν στα παιδιά μπορούν να αξιοποιηθούν για ερωτήσεις που τα ενθαρρύνουν να σκεφτούν. Βιβλία με ερωτήσεις στον τίτλο επίσης προσφέρονται για προβληματισμό και συζητήσεις (π.χ. «Κονί, Yamada, Τι μπορείς να κάνεις με μια ιδέα; Αθήνα, Λιβάνης 2015.)
- Ενδιαφέροντα αντικείμενα που προσκαλούν τα παιδιά να τα 'ανακαλύψουν' (π.χ. στοιχεία της φύσης, παλιά αντικείμενα)
- Δραστηριότητες και παιχνίδια που ενθαρρύνουν τα παιδιά να αναρωτηθούν πώς και γιατί λειτουργεί κάτι (π.χ. κατασκευαστικά παιχνίδια, παιχνίδια με νερό και άμμο).